

Sygn. akt *XVII AmE 264/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodnicząca – **Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Malinowska**

Protokolant – stażysta Joanna Nande

po rozpoznaniu 17 września 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.** (poprzednio: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., dawniej: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.)

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 29 czerwca 2017 r. znak: (...)

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie 1 w ten sposób, że orzeka, że (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (poprzednio (...) Sp. z o.o. dawniej: (...) Sp. z o.o.) z siedzibą w K. w dniu 12 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w K. przy ulicy (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy;
- 2) zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie 2 w ten sposób, że obniża wysokość kary pieniężnej nałożonej na (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (poprzednio (...) Sp. z o.o. dawniej: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.) do kwoty 52.538 (pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset trzydzieści osiem) złotych;
- 3) oddala odwołanie w pozostałym zakresie;
- 4) znosi wzajemnie między stronami koszty procesu.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt *XVII AmE 264/17*

UZASADNIENIE

Decyzją 29 czerwca 2017 r. (znak: (...)) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, działając w oparciu o przepisy art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (dalej: PE), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w związku z art. 30 ust. 1 PE, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej orzekł, że:

1. (...) Sp. z o.o. (dawniej: (...) Sp. z o.o.) z siedzibą w K. w dniach 10-12 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w K. przy ulicy (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 PE, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. i pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzył (...) Sp. z o.o. (dawniej: (...) Sp. z o.o.) z siedzibą w K. karę pieniężną w kwocie 157.614 zł. (decyzja, k. 4-11).

Odwołanie od tej decyzji wywiodła (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. (obecnie: (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.; poprzednio: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.), zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego:

1) art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że stanowią skuteczną podstawę prawną do wymierzenia Skarżącej kary pieniężnej za naruszenie w dniach 10-12 sierpnia 2015 r. obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych na podstawie art. 11d ust. 3 Prawa energetycznego, podczas gdy ograniczenia w dniu 10 sierpnia 2015 r. zostały przez (...) S.A. wprowadzone w oparciu o art. 11c ust.2 pkt 2 PE, który pozostaje poza zakresem regulacji art. 56 ust. 1 pkt 3a PE, natomiast ograniczenia wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11.08.2015 r., na podstawie art. 11 ust.7 Prawa energetycznego, weszły w życie począwszy od dnia 12 sierpnia 2015 r., a w konsekwencji art.56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 PE mógłby ewentualnie stanowić podstawę wymierzenia Skarżącej kary pieniężnej wyłącznie za przekroczenia stwierdzone w dniu 12 sierpnia 2015 r., a nie za okres dzień ten poprzedzający, tj. za 10 i 11 sierpnia 2015 r.,

2) § 5 pkt 1 oraz § 6 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23.07.2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, poprzez - w odniesieniu do § 5 pkt 1 Rozporządzenia - jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wskutek przyjęcia, że w okresie obowiązywania ograniczeń Skarżąca była podmiotem objętym dyspozycją tego przepisu, oraz - w odniesieniu do § 6 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia - poprzez jego niezastosowanie pomimo istnienia ku temu podstaw faktycznych i prawnych oraz pominięcie, że Skarżąca podlegała z mocy prawa, tj. na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia, ochronie przed wprowadzonymi w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej jako podmiot, którego obiekty wykorzystywane są do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu ogólnokrajowym,

3) art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wadliwą ocenę stopnia szkodliwości czynu oraz stopnia zawinięcia Skarżącej, pominięcie dyrektywy uwzględnienia dotychczasowego zachowania Skarżącej, a także poprzez uwzględnienie w wymiarze kary pieniężnej jedynie okoliczności w ocenie Organu obciążających, z jednoczesnym pominięciem okoliczności łagodzących mających wpływ na obniżenie wymiaru kary, a w konsekwencji bezpodstawne i nieuzasadnione zastosowanie jako podstawy wymiaru kary dwukrotności najwyższej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii na rynku bilansującym jaka wystąpiła w dniu 07.01.2016 r., co miało wpływ na wymierzenie Skarżącej kary pieniężnej w rażąco zawyżonej wysokości, jak również bezpodstawne i nieuzasadnione w świetle stanu faktycznego i zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przyjęcie, że Skarżąca otrzymała od operatora systemu dystrybucyjnego - (...) S.A. plan ograniczeń sporządzony przez tego operatora dla Skarżącej na okres 1.09.2014 r. - 31.08.2015 r.,

4) art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie oraz nieskorzystanie przez Prezesa URE z możliwości odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej pomimo, że z całokształtu okoliczności sprawy wynika, że faktyczny stopień szkodliwości czynu Skarżącej był znikomy w związku z faktem, że Skarżąca na podstawie § 6 ust. Rozporządzenia z mocy prawa podlegała ochronie przed wprowadzonymi w Okresie 10 - 31 Sierpnia 2015 r. ograniczeniami, a mimo to Skarżąca mając na uwadze dobro publiczne oraz precedensowy charakter sytuacji związanej z wprowadzonymi ograniczeniami z własnej inicjatywy zmniejszyła pobór energii elektrycznej w

okresie wprowadzonych ograniczeń ponosząc przy tym znaczące dla Skarżącej koszty, a stwierdzone przez Organ przekroczenia w poborze mocy przez Skarżącą wystąpiły tylko w dniach 10,11 i 12 sierpnia 2015 r., zmniejszając się przy tym sukcesywnie w każdym z tych dni, przy czym największe stwierdzone przez Organ przekroczenie poboru mocy miało miejsce wyłącznie w pierwszym dniu wprowadzonych ograniczeń, tj. 10 sierpnia 2015 r., a w pozostałych dwóch dniach, tj. 11 i 12 sierpnia 2015 r. pobór mocy przez Skarżącą był widocznie i znacząco niższy, co potwierdza skuteczność podjętych przez Skarżącą działań w celu dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń pomimo, że Skarżąca jako podmiot z mocy prawa chroniony przed ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia, nie była normatywnie zobowiązana do ograniczania poboru energii elektrycznej,

2. naruszenie przepisów postępowania:

1) art. 6, art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 107 § 3 k.p.a., a także zasad ogólnych z art. 8 i art. 9 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 Prawa energetycznego, poprzez niedokładne wyjaśnienie stanu faktycznego skutkującego błędnymi ustaleniami faktycznymi Organu, a w konsekwencji wadliwe przyjęcie, że Skarżąca pomimo posiadania statusu podmiotu chronionego w rozumieniu § 6 ust. 1 Rozporządzenia, podlega obowiązkowi stosowania się do wprowadzonych w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, a także wadliwe i sprzeczne ze stanem faktycznym ustalenie stopnia szkodliwości czynu i stopnia zawinienia Skarżącej, jak również niedokonanie wszechstronnego i wyczerpującego rozpatrzenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz pominięcie okoliczności istotnych dla uznania faktu dysponowania przez Skarżącą statusem podmiotu podlegającego z mocy prawa, na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia, ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami w okresie 10-31 sierpnia 2015 r., skutkujące przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów i w konsekwencji błędnym przyjęciem, że uzasadnione jest wymierzenie Skarżącej kary pieniężnej, a jej wysokość w należyty sposób uwzględnia dyrektywy wymiaru kary pieniężnej określone w art. 56 ust. 6 PE, tj. stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie Skarżącej i jej możliwości finansowe, jak również niedostateczne wyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonej Decyzji przyczyn, dla których Organ wymierzył Skarżącej karę pieniężną w rażąco zawyżonej wysokości i z pominięciem Statusu Skarżącej jako podmiotu podlegającego ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami z mocy prawa, a także niedostateczne wyjaśnienie przyczyn, dla których Organ nie skorzystał z możliwości odstąpienia od wymierzenia kary zgodnie z art. 56 ust. 6a PE,

2) art. 6, art. 7a § 1, art. 8, art. 81a § 1 i art. 107 § 3 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 PE poprzez bezzasadne i sprzeczne z treścią Rozporządzenia pominięcie okoliczności, że Skarżąca jest podmiotem podlegającym z mocy prawa, na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia, ochronie przed wprowadzonymi w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, a także poprzez naruszenie dyrektyw rozstrzygania wątpliwości co do stanu faktycznego lub treści normy prawnej na korzyść strony, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że ochrona przed wprowadzanymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przysługiwała odbiorcy tylko, jeśli dany odbiorca został uwzględniony w planie ograniczeń jako podmiot objęty ochroną i to już na etapie sporządzania planu przez operatora systemu dystrybucyjnego (w niniejszej sprawie - (...) S.A.) pomimo, że plan ograniczeń nie jest źródłem prawa, a Rozporządzenie ani Prawo energetyczne nie określają procedury, według której w planach ograniczeń mają być uwzględniane podmioty podlegające z mocy prawa ochronie przed ograniczeniami, a ponadto takie poprzez niedostateczne wyjaśnienie w uzasadnieniu zaskarżonej Decyzji przyczyn, dla których organ uznał, że objęcie skarżącej z mocy prawa, na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia, ochroną przed ograniczeniami wprowadzonym w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. uzależnione jest od uprzedniego ujęcia Skarżącej przez (...) S.A. w niebędącym źródłem prawa planie ograniczeń na okres 1.09.2014 r. - 31.08.2015 r., który to plan nie został nawet Skarżącej przez (...) S.A. doręczony w jakiegokolwiek formie (ani przesyłką pocztową, ani w inny sposób), a w konsekwencji wydanie zaskarżonej Decyzji w warunkach rażącego naruszenia prawa, w tym przepisów postępowania oraz przepisów prawa materialnego wskazanych w pkt 1 powyżej,

3) art. 105 § 1 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 Prawa energetycznego, poprzez nieumorzenie przez Prezesa URE postępowania administracyjnego pomimo istnienia podstaw faktycznych i prawnych bezprzedmiotowości postępowania administracyjnego w sprawie w związku z podleganiem przez Skarżącą, w świetle stanu faktycznego i

prawnego sprawy, ochronie przed wprowadzonymi w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej z mocy prawa na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty strona powodowa wniosła o:

1) uchylenie zaskarżonej Decyzji w całości, w szczególności z uwagi na wadliwe uznanie, że (...) Sp. z o.o. jako podmiot podlegający z mocy prawa ochronie przed ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23.07.2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła zobowiązana była do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, a tym samym, że wbrew ciężącemu na Skarżącej obowiązkowi dopuściła się naruszenia wprowadzonych ograniczeń w dniach 10-12 sierpnia 2015 r., a ponadto z uwagi na wymierzenie Skarżącej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a) ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne kary pieniężnej za przekroczenia stwierdzone w dniach 10-12 sierpnia 2015 r., podczas gdy przepis ten mógłby ewentualnie stanowić podstawę prawną do wymierzenia kary pieniężnej wyłącznie za okres począwszy od dnia 12 sierpnia 2015 r., a nie za okresy wcześniejsze, tj. 10 i 11 sierpnia 2015 r.

ewentualnie

2) zmianę zaskarżonej Decyzji poprzez uchylenie wymierzonej (...) Sp. z o.o. kary pieniężnej oraz stwierdzenie, że zaskarżona Decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa wskutek nieuwzględnienia braku przesłanek uzasadniających nałożenie na (...) Sp. z o.o. kary pieniężnej z uwagi na podleganie Skarżącej z mocy prawa ochronie przed ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23.07.2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, jak również wskutek wydania zaskarżonej Decyzji na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne, który to art. 11d ust. 3 odnosi się do ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, a nie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,

ewentualnie

3) zmianę zaskarżonej Decyzji w punkcie 2 poprzez odstąpienie od wymierzenia (...) Sp. z o.o. kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 6a ustawy z dnia 10.04.1997 r. Prawo energetyczne.

Ponadto, strona powodowa wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według spisu kosztów, a jeśli nie zostanie przedłożony - według norm przepisanych. Strona podtrzymała swoje stanowisko procesowe w piśmie datowanym na 18 grudnia 2017 r.

(odwołanie, k. 12-26; pismo procesowe, k. 63-70).

Prezes URE uznał, że zarzuty odwołania nie zasługują na uwzględnienie, wobec czego podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. (odpowiedź na odwołanie, k. 51-59).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (poprzednio: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., dawniej: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.; dalej: powodowa Spółka) jest przedsiębiorcą, wykonującym działalność gospodarczą, między innymi, w zakresie wydawania książek, wykazów oraz list (np. adresowych, telefonicznych), gazet, czasopism i pozostałych periodyków, drukowania gazet, działalności usługowej związanej z przygotowaniem do druku, introligatorskiej.

W dniu 26 października 2012 r. Spółka zawarła z (...) S.A. z siedzibą w K. „Umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej Nr(...)” do obiektu Spółki – drukarni, usytuowanego w K. przy ul. (...). Umowę zawarto na

czas nieokreślony. Obiekt odbiorcy zakwalifikowano do III grupy przyłączeniowej, moc przyłączeniową dla trzech przyłączy łącznie ustalono na 6000 kW. Zgodnie z § 3 ust. 6-10 umowy: (...) opracowuje i aktualizuje, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie Prawo energetyczne wraz z rozporządzeniami wykonawczymi oraz IRiESD, „Plan wprowadzania ograniczeń” (ust. 6). W przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej odbiorca zobowiązany jest ograniczyć pobór mocy, zgodnie z „Planem wprowadzania ograniczeń” (ust. 7). Minimalna moc wymagana dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia w przypadku wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej wynosi 130 kW, a (...) zobowiązuje się do jej uwzględnienia przy tworzeniu „Planu wprowadzania ograniczeń” (ust. 8). Dopuszczalne, maksymalne ograniczenie w poborze energii elektrycznej zapewni odbiorcy pobór mocy minimalnej, o której mowa w ust. 8 (ust. 9). Zmiana minimalnej mocy, wymaganej dla zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia, o której mowa w ust. 8, oraz dopuszczalnego maksymalnego ograniczenia, o którym mowa w ust. 9, dokonana w wyniku aktualizacji „Planu wprowadzania ograniczeń” nie wymaga aneksu do umowy, a (...) zobowiązuje się do pisemnego powiadomienia odbiorcy o wielkości danych dotyczących odbiorcy, przyjętych w aktualizacji „Planu wprowadzania ograniczeń” (ust. 10).

dowód: okoliczności bezsporne; Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców, k. 29-34, 80-85; k. 5-9 akt admin.; „Umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej Nr(...)” wraz z załącznikami i aneksami, k. 79-92 akt admin.

Wraz z pismem z 31 lipca 2014 r. (...) S.A. w K. ((...)) wysłał do powodowej Spółki plan wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej obowiązujący w okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. Korespondencja ta została wysłana do odbiorcy 1 sierpnia 2014 r. listem zwykłym, w ramach korespondencji masowej. (...) nie dysponuje dowodem potwierdzenia jej doręczenia. Do operatora nie wpłynął zwrot tej korespondencji.

dowód: pisma (...) S.A. z 7.11.2016 r. oraz z 13.04.2017 r. wraz z załącznikami, k. 194-195, 229 akt admin.

(...) S.A. z siedzibą w K. (dalej: (...)), pełniące funkcję Operatora Systemu Przesyłowego (dalej: OSP), w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowych (IRiESP), spowodowanych m. in. sytuacją pogodową i hydrologiczną (wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach) oraz wynikającego z niej ograniczenia w pracy części elektrowni, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16d PE i wprowadziły - na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 PE - od godz. 10.00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały do godziny 24:00 dnia 11 sierpnia 2015 r.

Dnia 10 sierpnia 2015 r., działając w oparciu o art. 11c ust. 3 PE, (...) zgłosiły konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 PE, tj. w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, przewidującego na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła.

Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które przewidywało te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla odbiorców energii elektrycznej o mocy umownej powyżej 300 kW.

dowód: fakty powszechnie znane, bezsporne.

W okresie od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. moc umowna bezpieczna dla 20 stopnia zasilania dla obiektu, zlokalizowanego w K. przy ul. (...), została ustalona na 390 kW (0,390 MW). Dopuszczalny pobór mocy w pozostałych stopniach zasilania wynosił natomiast: dla 11 stopnia – 6,000 MW, dla 12 stopnia – 5,377 MW, dla 13 stopnia – 4,753 MW, dla 14 stopnia – 4,130 MW, dla 15 stopnia – 3,507 MW, dla 16 stopnia – 2,883 MW, dla 17 stopnia – 2,260 MW, dla 18 stopnia – 1,637 MW, dla 19 stopnia – 1,013 MW.

dowód: okoliczności bezsporne; informacje o wartościach dopuszczalnego poboru mocy w stopniach zasilania dla punktu poboru powoda przekazane przez (...) S.A. w wiadomościach e-mail wraz z załącznikami, k. 93-105 akt admin.; Plan wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej obowiązujący od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. dla odbiorcy nr (...) adres obiektu (...), K., k. 163 akt admin.

Powodowa Spółka nie dostosowała się w dniach 10-12 sierpnia 2015 r. do - obowiązujących od 10 do 31 sierpnia 2015 r. - ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w obiekcie zlokalizowanym w K. przy ul. (...). Dnia 10 sierpnia 2015 r. wartość przekroczenia wyniosła łącznie 35,571 MW w godzinie, 11 sierpnia 2015 r. łącznie 16,094 MW w godzinie, a 12 sierpnia 2015 r. wyniosła łącznie 0,873 MW w godzinie.

dowód: okoliczności bezsporne; Załącznik nr 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego – „Pobór mocy i ustalony poziom ograniczeń Odbiorcy w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. w punkcie poboru: (...) K., (...), ul. (...)”, k. 3-4 akt admin.

W roku 2016 powodowa Spółka uzyskała przychód w wysokości (...) zł.

dowód: okoliczności bezsporne; Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe ((...)) dla GUS, k. 205-212 akt admin.

Powyżej opisany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wskazane dowody, zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, jak i w oparciu o twierdzenia i oświadczenia stron oraz fakty powszechnie znane. Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zebranych w sprawie dokumentom, które nie były kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało częściowemu uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 PE, w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła (art. 11 ust. 3 PE).

Według art. 11 ust. 7 PE, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki), w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

W myśl art. 11c ust. 2 PE, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Natomiast zgodnie z art. 11c ust. 3 PE, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki) oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7.

W art. 11d ust. 3 PE przewidziano z kolei, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (dalej: rozporządzenie).

Zgodnie z § 5 pkt 1 rozporządzenia, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej - dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

- 1) szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
- 2) obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
- 3) porty lotnicze;
- 4) obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
- 5) obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
- 6) obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Stosownie do § 8 ust. 1 i 2 i 6 rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych. Zaś na mocy § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne

ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej. I tak, według pierwszego z wymienionych przepisów, operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń. Natomiast zgodnie z § 12:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.
2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i 19⁽⁵⁵⁾ oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.
3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

Odnosząc powyższe unormowania prawne do stanu faktycznego niniejszej sprawy stwierdzić należy, że wbrew stanowisku prezentowanemu przez powoda, jest on odbiorcą energii elektrycznej, którego dotyczą ograniczenia w poborze mocy, ponieważ jest odbiorcą, dla którego wielkość mocy umownej dla obiektu, którego dotyczy niniejsza sprawa, ustalona została powyżej 300 kW i jednocześnie nie mają do niego zastosowania wyłączenia z § 6 ust. 1 rozporządzenia. Wykładni tego przepisu należy zaś dokonywać z uwzględnieniem kontekstu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Skoro ograniczenia te mają nadzwyczajny charakter i mogą wystąpić tylko w wyjątkowych sytuacjach (tj. jedynie w przypadku zagrożenia (1) bezpieczeństwa energetycznego RP, polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym, (2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, (3) bezpieczeństwa osób, (4) wystąpieniem znacznych strat materialnych), to przez pryzmat tych okoliczności należy odczytywać pojęcie „obiektów wykorzystywanych do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym”. Skoro w pozostałych punktach § 6 ust. 1 rozporządzenia wyszczególniono obiekty o szczególnym znaczeniu z punktu widzenia tego, czemu mają służyć, takie jak obiekty związane z ochroną zdrowia ludzi (szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego), obiekty zapewniające komunikację (porty lotnicze, obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej), służące obronności państwa (obiekty wojskowe), czy inne obiekty o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa (w tym obiekty energetyczne) oraz obiekty ochrony środowiska (tj. dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko), to zdaniem Sądu, także „obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu” muszą mieć taki charakter, związany z okolicznościami powodującymi ograniczenia w poborze i dostawach energii elektrycznej. Do takich środków masowego przekazu należy zaś zaliczyć radio, telewizję oraz prasę codzienną (dzienniki, serwisy informacyjne, radiowo-telewizyjne programy informacyjne), które to media mają za zadanie przekazywanie ludności informacji o aktualnej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa elektroenergetycznego kraju, w tym o wprowadzonych ograniczeniach w poborze i dostawach energii. Wbrew stanowisku prezentowanemu przez powoda, w analizowanym przepisie nie chodzi zatem tylko o ogólnokrajowy zasięg mediów, lecz także charakter treści,

jakie one przekazują. W tym kontekście nie można uznać za „obiekt wykorzystywany do obsługi środków masowego przekazu” w rozumieniu § 6 ust. 1 rozporządzenia, drukarni powoda, usytuowanej w K. przy ul. (...). Z informacji przedstawionych przez powoda wynika bowiem, że o ile tytuły drukowane przez niego w spornym okresie mają zasięg ogólnokrajowy, to jednak nie są one prasą codzienną, za pośrednictwem której przekazywano by na bieżąco aktualne informacje dotyczące bezpieczeństwa elektroenergetycznego. W obiekcie tym, w roku 2015 drukowane były bowiem publikacje specjalistyczne, publicystyczne, hobbystyczne, poradnikowe, religijne, rozrywkowe, czy popularno-naukowe, przykładowo: (...), (...), (...), (...), (...), (...), „Przepis na O.”, (...), (...), (...), (...), Gazeta (...), (...), (...), (...), (...), (...), w tym tygodniki, dwutygodniki, miesięczniki, dwumiesięczniki (Zestawienie tytułów produkowanych w sierpniu 2015, k. 41-42 akt admin.). W przedstawionym przez powoda zestawieniu brak jest tytułów codziennej prasy informacyjnej. Mając powyższe na uwadze, nie można przyjąć, by powód podlegał wyłączeniom, o jakich mowa w § 6 ust. 1 rozporządzenia z 23 lipca 2007 r.

W konsekwencji, powód był zatem zobowiązany zastosować się zarówno do ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego (tj. (...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., jak i do ograniczeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. Powód uzyskał wiedzę o tych ograniczeniach oraz o obowiązującym powoda, dopuszczalnym poborze mocy w poszczególnych stopniach zasilania, z wiadomości e-mail, przekazanych przez (...) (tj. (...) S.A.) 10-12 sierpnia 2015 r. (k. 93-105 akt admin.). Nadto, zgodnie z rozporządzeniem z 23 lipca 2007 r., komunikaty określające aktualny stopień zasilania, były nadawane w programie (...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i 19⁽⁵⁵⁾. Skoro więc powód miał wiedzę, o obowiązujących go w spornym okresie (tj. 10-12 sierpnia 2015 r.), dopuszczalnych wielkościach w zakresie poboru mocy, to bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostaje kwestia, czy opracowany dla powoda „Plan wprowadzania ograniczeń w poborze energii elektrycznej obowiązujący od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r.” został faktycznie doręczony powodowi, czy też nie. W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że powodowa Spółka nie dostosowała się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w obiekcie zlokalizowanym w K. przy ul. (...). Dnia 10 sierpnia 2015 r. wartość przekroczenia wyniosła łącznie 35,571 MW w godzinie, a 11 sierpnia 2015 r. łącznie 16,094 MW w godzinie (ograniczenia wprowadzone przez Operatora Systemu Przesyłowego na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 PE). Natomiast 12 sierpnia 2015 r. wartość ta wyniosła łącznie 0,873 MW w godzinie (ograniczenia wprowadzone na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r.).

W ocenie Sądu, kwestia dopuszczania się przez powodowego przedsiębiorcę wymienionych naruszeń jest niewątpliwa, rozstrzygnięcia wymagało natomiast, czy istnieje podstawa prawna do nałożenia na powoda sankcji za niezastosowanie się do wskazanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej.

Na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a PE, Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Należy zauważyć, że ustawodawca przewidział sankcję nie ogólnie za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń, lecz tylko za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 PE.

Przepis art. 11 PE dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Oznacza to, że oparcie zaskarżonej decyzji na tej podstawie prawnej było prawidłowe, skoro powodowi zarzucono, między innymi, niezastosowanie się 12 sierpnia 2015 r. do ograniczeń wprowadzonych przez Radę Ministrów.

Jeśli chodzi o art. 11c ust. 3 PE - który nie został wprawdzie przywołany jako podstawa prawna decyzji kwestionowanej w niniejszej sprawie - to przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń. Dotyczy on bowiem obowiązków informacyjnych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w związku z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a także obowiązku zgłoszenia konieczności wprowadzenia ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7, tj. w trybie rozporządzenia Rady Ministrów. Natomiast sankcja za niedopełnienie przez operatora wskazanych obowiązków

została przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 1c PE. Tym samym, zdaniem Sądu, odesłanie w art. 56 ust. 3a PE do przepisu art. 11c ust. 3 PE jest puste i mamy tutaj do czynienia z ewidentnym błędem ustawodawcy. Natomiast z całą pewnością przepis ten nie daje podstaw do nałożenia na jakikolwiek podmiot, jakichkolwiek ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pozwany oparł zaskarżoną decyzję także na art. 11d ust. 3 PE, co zdaniem Sądu, było bezpodstawne. Wbrew twierdzeniom organu, przepis ten nie stanowi rozwinięcia uprawnień OSP wskazanych w art. 11c ust. 2 PE, określając sposób realizacji wprowadzonych ograniczeń. Norma ta dotyczy bowiem możliwości ograniczenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego, a nie OSP, świadczonych przez nich usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

Jedynie na marginesie należy odnotować, że zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 19 PE, sankcją zagrożone jest również, między innymi, nie przestrzeganie poleceń OSP, o których mowa w art. 11d ust. 1 i 2, przy czym w niniejszej sprawie ta sytuacja nie miała miejsca.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdza, że przepisy art. 11c ust. 3 PE oraz art. 11d ust. 3 PE nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP. Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 PE, nie uwzględniony wszakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a PE. Oznacza to, że odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne. Tym samym, nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 PE, wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a PE, co zdaniem Sądu, należy uznać za niedopuszczalne. Kary pieniężne, wymierzane na podstawie ustawy Prawo energetyczne, stanowią rodzaj sankcji administracyjnokarnej. Przepisy o charakterze administracyjnokarnym, przewidujące kary pieniężne za określone naruszenia, winny zaś być stosowane przez organy administracji publicznej w sposób ścisły i precyzyjny, tzn. dokładnie odpowiadający normie prawnej bez stosowania wykładni rozszerzającej, analogii, czy domniemań (tak trafnie M. Sachajko [w:] red. M. Swora, Z. Muras, Prawo energetyczne, tom II, Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016, s. 883). W tym kontekście, konstrukcja przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a PE budzi istotne zastrzeżenia w zakresie spełniania zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary (nullum crimen, nulla poena sine lege). Zasada ta w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej, która zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, winna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne, w tym także te, które zostały unormowane w ustawie Prawo energetyczne. Ustawowe formułowanie przepisów o charakterze represyjnym musi w pełni odpowiadać zasadzie określoności, co oznacza, że ustawa musi w sposób kompletny, jasny, jednoznaczny i precyzyjny definiować wszelkie znamiona czynów zagrożonych karą. Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za swój, pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażony w uzasadnieniu wyroku z 1 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt GSK 30/04, zgodnie z którym przy egzekwowaniu obowiązku, kształtowanego normą prawa administracyjnego materialnego, za którego naruszenie przewidziana jest administracyjna kara pieniężna, muszą być zachowane bezwzględnie zasady interpretacji i stosowania norm o charakterze restrykcyjnym ukształtowane w dziedzinie prawa karnego, zwłaszcza zasada prymatu wykładni językowej przed innymi rodzajami wykładni (System Informacji Prawnej LEX nr 799784). W ocenie Sądu Okręgowego, nie budzi wątpliwości, że w odniesieniu do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a PE, powyższe kryteria, w tym wymóg kompletności i jednoznaczności w formułowaniu przez ustawodawcę przesłanek normatywnych kary pieniężnej, nie został spełniony.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku podstawy prawnej do nałożenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 PE, konieczna była zmiana decyzji w tym zakresie.

Sąd Okręgowy w pełni podziela natomiast ocenę Prezesa URE, co do zasadności orzeczenia wobec powodowej Spółki kary pieniężnej w odniesieniu do naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń, wynikającego z art. 11 PE (ograniczenia wprowadzone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów). W ocenie Sądu, wbrew zarzutom odwołania, brak było w danym przypadku podstaw do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary, o której mowa

w art. 56 ust. 6a PE. Zgodnie z tym przepisem, Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Istotne jest przy tym, że obie ww. przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. W ocenie Sądu, w analizowanym przypadku pozwany trafnie przyjął, że stopień szkodliwości czynu zarzuconego przedsiębiorcy jest znaczny z uwagi na wpływ tego czynu na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Bez znaczenia pozostaje przy tym – podnoszona przez powoda - kwestia faktycznego dysponowania przez (...) operacyjną rezerwą mocy w zakresie wprowadzonych ograniczeń i ustalenia rzeczywistego potencjalnego wpływu stwierdzonego naruszenia przez powoda wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na funkcjonowanie i bezpieczeństwo tego systemu. W globalnym wymiarze, w sytuacji zagrożenia dostaw energii elektrycznej zaistniałej w sierpniu 2015 r., nawet niewielkie, pojedyncze przekroczenia obowiązujących wartości poboru energii, miały bowiem ogromne znaczenie dla bezpieczeństwa systemu energetycznego państwa, bo ich suma stwarzała w tym zakresie realne niebezpieczeństwo dla pracy krajowej sieci elektroenergetycznej. Ponadto, skoro kara pieniężna dotyczy przekroczenia poboru mocy konkretnym dniem wskazanym w zaskarżonej decyzji – tj. 12 sierpnia 2015 r., to nie jest możliwe przyjęcie, że powód zrealizował obowiązek lub zaprzestał naruszenia, bowiem w tym właśnie dniu miał miejsce stan, w którym powód nie zastosował się do wprowadzonych ograniczeń związanych z bezpieczeństwem dostaw energii elektrycznej.

Zdaniem Sądu, powód nie przedstawił okoliczności, które podważałyby wymiar nałożonej na niego kary za ww. czyn. Sąd przyjął przy tym, że utrzymana powinna zostać kara w wysokości 52.538 zł za naruszenie z 12 sierpnia 2015 r., stanowiąca # wysokości kary wymierzonej w zaskarżonej decyzji za naruszenia obejmujące trzy dni (10-12 sierpnia 2015 r.).

Zgodnie z art. 56 ust. 3 PE, wysokość kary pieniężnej, o której mowa między innymi w ust. 1 pkt 3a, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Natomiast w myśl art. 56 ust. 6 PE, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. W opinii Sądu Okręgowego, wszystkie wymienione kryteria zostały ocenione przez pozwanego prawidłowo. W szczególności, organ trafnie ocenił możliwości finansowe przedsiębiorcy. Wbrew zarzutom powoda, pozwany uwzględnił także okoliczność łagodzącą – tj. podjęte przez przedsiębiorcę działania, skutkujące zastosowaniem się do ograniczeń w części czasu ich trwania w ten sposób, że zawęził podstawę do wymierzenia kary wyłącznie do godzin, kiedy nastąpiło niedostosowanie się do ograniczeń i tylko w takim stopniu, w jakim niedostosowanie to miało miejsce.

Co do stopnia szkodliwości czynu, to jak już wskazano powyżej, Sąd podziela stanowisko prezesa URE, że należy ją uznać za znaczną z uwagi na to, że ograniczenia w poborze mocy są wprowadzane w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju i ich nieprzestrzeganie może rodzić poważne skutki dla Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Ograniczenia takie zostały wprowadzone w związku z wyjątkowo wysokimi temperaturami i obniżeniem stanu wód w zbiornikach wodnych i rzekach, a zatem nawet niewielkie przekroczenia poboru mocy mogły wywołać blackout. Dlatego tak istotne ze względów bezpieczeństwa było przestrzeganie ograniczeń wprowadzonych w sierpniu 2015 r. I nawet jeśli przekroczenia w poborze mocy przez niektóre podmioty nie były wysokie, to biorąc pod uwagę niezastosowanie się do wprowadzonych ograniczeń przez znaczną liczbę odbiorców, kumulacja takich zachowań stanowiła realne zagrożenie dla tego bezpieczeństwa. Powód jest zaś profesjonalistą, a zatem dotyczą go podwyższone reguły staranności i zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, rzetelności, zapobiegliwości, zdolności przewidywania, jak również znajomości obowiązujących przepisów prawa oraz konsekwencji wynikających z niego dla wykonywanej działalności gospodarczej. Powód powinien zatem w taki sposób prowadzić działalność gospodarczą, aby nie naruszać przepisów prawa. Podejmując decyzję o przekroczeniu dopuszczalnego poboru mocy, powód musi liczyć się z koniecznością zapłaty kary pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a PE.

Biorąc pod uwagę wysokość przychodu, osiągniętego przez powoda w roku 2016 oraz maksymalną wysokość kary, jaka mogła być wymierzona w danym przypadku, kara w wysokości 52.538 zł nie jest nadmiernie dolegliwa i nie wpłynie negatywnie na kondycję finansową powodową Spółki. W ocenie Sądu, pozwany - kierując się tym, aby kara pieniężna spełniła przypisywaną jej funkcję wychowawczą i represyjną - nie przekroczył ram uznania administracyjnego,

ustalając kwotę kary w oparciu o podwojoną wysokość zastosowanego mnożnika (tj. kwotę 3.000 zł, stanowiącą dwukrotność najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii na rynku bilansującym odnotowanej 7 stycznia 2016 r.).

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 479⁵³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd orzekł jak w punkcie 1 i 2 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty mogą być wzajemnie zniesione.

SSO Ewa Malinowska